

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	8
1.5 นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาและทบทวนวรรณกรรม	10
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	10
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ	10
2.1.2 กรอบความตกลงร่วมว่าด้วยข้อตกลงการยอมรับร่วมในสาขาบัญชี ของอาเซียน	10
2.1.3 จรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ	11
2.1.4 ข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย	12
2.1.5 ข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของประเทศสิงคโปร์	13
2.1.6 ข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของประเทศมาเลเซีย	14
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	18
3.1 ขอบเขตการศึกษา	18
3.2 วิธีการศึกษา	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของสมาพันธ์ นักบัญชีระหว่างประเทศ ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	21
4.1 องค์ประกอบทั่วไปของข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	21
4.2 บทบัญญัติของข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	24
4.2.1. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ	24
4.2.2. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในสำนักงานที่ให้บริการทางวิชาชีพ	36
4.2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพในหน่วยงานทางธุรกิจ	134
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ	140
5.1 สรุปผลการศึกษา	140
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	148
5.3 ข้อค้นพบ	148
5.4 ข้อเสนอแนะ	149
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก ข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ	154
ประวัติผู้เขียน	216

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง

1	แสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบทั่วไปของข้อบังคับด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	22
2	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	25
3	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความเที่ยงธรรมระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	27
4	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	29
5	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการรักษาความลับระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	31
6	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	33
7	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องปัญหาและมาตรการป้องกัน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	38
8	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการรับลูกค้านระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	41
9	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการตกลงรับงานระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	42
10	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการเปลี่ยนแปลงการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	43
11	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	45
12	แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการรักษาความเห็นในสิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีคนอื่นได้ให้ไว้แล้ว ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องค่าธรรมเนียม (Fees) ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	48
14 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องค่าธรรมเนียมที่อาจเกิดขึ้น (Contingent Fees) ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	49
15 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณในเรื่องค่าธรรมเนียมเพื่อให้ได้ลูกค้าหรือค่านายหน้า ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	50
16 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการตลาดบริการวิชาชีพระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และ มาเลเซีย	51
17 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องของกำนัลและการรับรองระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	53
18 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการดูแลทรัพย์สินของลูกค้าระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	54
19 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความเที่ยงธรรม-บริการทุกชนิด ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	55
20 แสดงการเปรียบเทียบเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเรื่องความเป็นอิสระระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	56
21 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องเครือข่ายและสำนักงานเครือข่าย ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	58
22 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องกิจการที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	59
23 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องกิจการที่มีความเกี่ยวข้องกัน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	61
24 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องผู้มีหน้าที่กำกับดูแล ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องเอกสาร หลักฐาน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	65
26 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณในเรื่องระยะเวลาปฏิบัติงานตรวจสอบ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	67
27 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการควบคุมและการซื้อกิจการ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	69
28 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณในเรื่องข้อพิจารณาอื่น ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	70
29 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับด้านจรรยาบรรณในเรื่องผลประโยชน์ทางการเงิน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	72
30 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องการกู้ยืมเงินและการค้ำประกัน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	75
31 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับเรื่องความสัมพันธ์ทางธุรกิจระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	76
32 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องความสัมพันธ์ทางครอบครัวและส่วนตัวระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	78
33 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการจ้างงานโดยลูกค้าที่ตรวจสอบ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	81
34 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการให้ยืมพนักงานเป็นการชั่วคราวระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	84
35 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการเฟ้นงพนักงานที่ให้บริการแก่ลูกค้าที่ตรวจสอบ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการให้บริการเป็นกรรมการ หรือพนักงาน ของลูกค้านักตรวจสอบ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	88
37 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องความสัมพันธ์อันยาวนานของบุคลากรอาวุโสกับ ลูกค้านักตรวจสอบและการหมุนเวียนบุคลากร ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	91
38 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการรับผิดชอบหน้าที่บริหาร ระหว่างสมาพันธ์ นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	94
39 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงินระหว่าง สมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	95
40 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการตราค่าระหว่างสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	97
41 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการด้านภาษีอากรระหว่างสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	99
42 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการตรวจสอบภายในระหว่างสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	101
43 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างสมาพันธ์ นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	104
44 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการให้การสนับสนุนทางด้านคดีความ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	106
45 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการด้านคดีความ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	109
46 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการสรรหาบุคลากรระหว่างสมาพันธ์นักบัญชี ระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
47 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องบริการให้คำปรึกษาทางการเงิน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	113
48 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องค่าธรรมเนียมตามสัดส่วนของบริการ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	115
49 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บล่าช้า ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	118
50 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องค่าธรรมเนียมที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	121
51 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องนโยบายเกี่ยวกับค่าตอบแทนและการประเมินผล ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	125
52 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องของก่านัลและการรับรอง ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	126
53 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องคดีความที่เกิดขึ้นแล้วหรือการข่มขู่ว่าจะดำเนินคดี ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	128
54 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องงานให้ความเชื่อมั่นแบบที่เกี่ยวข้องกับคำรับรอง ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	130
55 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องงานให้ความเชื่อมั่นแบบรายงานโดยตรงระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	132
56 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	134
57 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการจัดทำและการรายงานข้อสารสนเทศระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	135
58 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องการปฏิบัติงานด้วยความรู้และความชำนาญ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	136

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
59 แสดงการเปรียบเทียบข้อบังคับในเรื่องผลประโยชน์ทางการเงิน ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	137
60 แสดงการเปรียบเทียบเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานทางธุรกิจในเรื่องการชักจูงด้านการรับข้อเสนอ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	138
61 แสดงการเปรียบเทียบเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานทางธุรกิจในเรื่องการชักจูงด้านการให้ข้อเสนอ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	139
62 แสดงผลสรุปการเปรียบเทียบบทบัญญัติการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	142
63 แสดงผลสรุปการเปรียบเทียบบทบัญญัติผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในสำนักงานที่ให้บริการทางวิชาชีพ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	143
64 แสดงผลสรุปการเปรียบเทียบบทบัญญัติผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานทางธุรกิจ ระหว่างสมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ประเทศไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย	147